

ปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

Factors Related to the Late Finishing Study of the Graduate Student, Thaksin University

วันวิสาห์ แก้วสมบุญ^{1*}, ทรงธรรม ชีระกุล², เสาวนีย์ แสงสีคำ³ และ ศศิธร ดีใหญ่⁴

Wanvisa Kaewsomboon^{1*}, Songtham Teerakul², Saowanee Seangseedam³ and Sasithorn Deeyai⁴

¹⁻⁴หน่วยวิจัยสถาบันบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

Institute Research Unit of Graduate School, Thaksin University, Muang, Songkhla 90000

*Correspondent Author : duan1824@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับ การวิเคราะห์และการจัดลำดับความสำคัญ เปรียบเทียบความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต 2) ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร 3) ด้านความรู้ในการทำวิจัย 4) ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ 5) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย 6) ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ โดยประชากร ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 4 และ 5 ที่ศึกษาในแผนก (ทำวิทยานิพนธ์) และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จำนวน 111 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง ขั้นต่ำจำนวน 87 คน โดยคณะผู้วิจัยสามารถเก็บตัวอย่างได้จำนวน 101 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการบริหารจัดการของหลักสูตรและด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
2. การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า จากปัจจัยทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต 2) ด้านความรู้ในการทำวิจัย 3) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย 4) ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร 5) ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ 6) ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ตามลำดับ
3. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตเพศชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าเพศหญิง
4. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มีอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการทำงาน ประสบการณ์ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา และที่พักอาศัยต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
5. มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดสัมมนาเบื้องต้นแก่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ก่อนเริ่มเรียน เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการทำวิจัย รวมถึงการจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะทางการวิจัยให้แก่ นิสิต ฯลฯ อีกทั้งนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลและแนวทางแก่หลักสูตร สาขาวิชา คณะ ในการวางแผนการควบคุมคุณภาพการทำวิจัยและระยะเวลาการศึกษาของนิสิต โดยอาจออกเป็นกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เข้มงวดกับนิสิตให้มากขึ้นเพื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาตามเวลา ไม่มีการฟื้นฟูสภาพและก่อให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษาต่อไป

Abstract

The objective of this research were to study the level, analyse and ranking the factors that related to the late finishing study, and also compare the opinion and recommendation for the graduate study of Thaksin University in 6 aspects were 1. the student's personal 2. curriculum management the step 3. the knowledge in doing the thesis 4. the service of data searching 5. thesis advisor and 6. regulation and rules involved. The research population was the graduate student who study in plan A (do the thesis) in the 4th and 5th year who graduate in the 2012 academic year totally 111 persons. The sample was 87 student, random by using Yamane formula but the real sample of this research was 101 student. The statistic use for data analyzing were percentage, mean, standard deviation, alpha – coefficient, t-test and F-test

The research results were as follow :

1. The opinion of the graduate student about the factors related to the late finishing the study at Thaksin University in general and in every aspect were at the moderate level except the aspect of curriculum management and the thesis advisor had the opinion at the low level

2. The ranking of an important factors which relateted to the late finishing study in 6 aspects from high to low were were 1) the student's personal factors 2) the knowledge in doing the thesis 3) thesis advisor 4) curriculum management 5) the step regulation and rules involved 6) the service of data searching, respectively.

3. The student which different gender had the same opinion in 5 aspects about the factors which related to the late study except the aspect about the thesis advisor with statistical difference at .05, the mean value of opinion from male student was higher than from the female.

4. The student which different in age, marital status, working status, research experience prior to be graduate student and accomodation had the same opinion in general and in each aspect of the factor.

5. Should provide the seminar for all new graduate student to realize an important of doing thesis and also set up the workshop to gain knowledge and skill for doing thesis The results of this research should use as the database and guideline of the program, department, faculty in planning to maintain the quality of the thesis and the duration of graduate student by introducing the mean rules and regulation to let the student graduate in the set period of time in order to reduce the retired rate and educational waste of the country.

คำสำคัญ

การสำเร็จการศึกษาล่าช้า, นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยทักษิณ

บทนำ

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง และนำเสนอกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบการทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ ดังนั้นความสำเร็จของการจัดการศึกษาในระดับนี้ นอกจากจะวัดจากความรู้ความสามารถของผู้เป็นมหาบัณฑิตแล้ว ยังวัดได้จากคุณภาพวิทยานิพนธ์ของผู้เป็นมหาบัณฑิตอีกด้วย เพราะงานวิจัยเหล่านี้ นับเป็นจุดเริ่มต้นอันสำคัญในการสร้างนักวิจัยของประเทศและสามารถนำไปใช้อ้างอิงได้อย่างกว้างขวาง (1)

การจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยทักษิณ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มหาบัณฑิตที่จบออกไปเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ได้อย่างสูงสุด ซึ่งมีปณิธานในการผลิตบัณฑิตศึกษาว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องเป็นนักวิชาการนักวิชาชีพที่มีจริยธรรม ใฝ่รู้ และมีความสามารถในการสร้างงาน สื่อสาร และวิจารณ์ (2)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้ผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคมต่อเนื่องตลอดมา โดยบัณฑิตทุกคนจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย (3) ซึ่งส่วนหนึ่งของข้อบังคับและประกาศนั้นได้กำหนดไว้ว่านิสิต หลักสูตรปริญญาโท ให้ใช้เวลาในการศึกษา ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา และนิสิตหลักสูตรปริญญาเอก ให้ใช้ระยะเวลาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณระหว่างปี พ.ศ.2551 - 2555 พบว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการศึกษามากเกินจนเกือบถึงสภาพความเป็นนิสิตหรือใช้เวลาเท่ากับระยะเวลาสูงสุดที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ ทำให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษาอย่างมาก เช่น การสูญเปล่าด้านเวลาที่บุคลากรจะไปประกอบอาชีพ การสูญเสียงบประมาณ การสูญเสียรายได้จากการทำงานที่บุคคลนั้นควรออกไปประกอบอาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อสภาพจิตใจ เกิดจากความรู้สึกวิตกกังวล และความเครียด เนื่องจากถูกบีบบังคับด้วยเงื่อนไขของเวลาที่เหลือ

คณะผู้วิจัยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานและรับผิดชอบงานด้านบัณฑิตศึกษา จึงสนใจศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางแก่หลักสูตร/สาขาวิชา คณะ และมหาวิทยาลัยทักษิณ ในการวางแผนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บัณฑิตมีการบริหารจัดการเวลาที่ดีและสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรและมหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อไม่ให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา และเป็นการพัฒนาศักยภาพนิสิตให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ เกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า
2. เพื่อวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานภาพการทำงาน ประสบการณ์การทำงานก่อนเข้าศึกษา และแหล่งที่พักอาศัย
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้สำเร็จการศึกษาล่าช้าตามตัวแปรสาขาวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 4 และ 5 ที่ศึกษาในแผน ก (ทำวิทยานิพนธ์) และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จำนวน 111 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (4) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต้นจำนวน 87 คน โดยคณะผู้วิจัยสามารถเก็บตัวอย่างได้จำนวน 101 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเครื่องมือที่ผู้วิจัยอื่น ๆ ได้ทำไว้แล้วในเรื่องที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำเป็นแบบสอบถามแบ่ง เป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List) ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลด้านสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า ตามแบบของลิเคอร์ท (5) ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิต

3. วิธีสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาแนวคิดและเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งเครื่องมือที่ผู้วิจัยท่านอื่น ๆ ได้ทำไว้แล้วในเรื่องที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประมวลและดัดแปลงเป็นข้อคำถาม ซึ่งครอบคลุมปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใน 6 ปัจจัย ได้จำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต จำนวน 6 ข้อ 2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร จำนวน 4 ข้อ 3) ปัจจัยด้านความรู้ในการทำวิจัย จำนวน 6 ข้อ 4) ปัจจัยด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ จำนวน 7 ข้อ 5) ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย จำนวน 11 ข้อ และ 6) ปัจจัยด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ จำนวน 4 ข้อ

3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน และนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (6) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9332 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยออกหนังสือขอความร่วมมือให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และให้นิสิตส่งคืนแบบสอบถามที่ตอบเสร็จสมบูรณ์แล้วไปยังบัณฑิตวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และตัวแปร แล้วหาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่ 1

5.2 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่ 2 เพื่อทราบระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า แล้วเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การประเมินค่าความคิดเห็น (Opinionnaire) ตามแนวคิดของเบสต์ (7)

5.3 ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าจำแนกตามตัวแปร โดยใช้การทดสอบที (t-test) และการทดสอบเอฟ (F-test)

5.4 นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดมาจัดลำดับความถี่ของปัจจัยในแต่ละด้าน

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. สถานภาพของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานภาพของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดเป็นดังนี้

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	79	78.2*
ชาย	22	21.8
2. อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	0	0
25 – 34 ปี	69	68.3*

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n)	ร้อยละ
35 – 44 ปี	24	23.8
45 ปี ขึ้นไป	8	7.9
3. สถานภาพการสมรส		
โสด	71	<u>70.3*</u>
สมรส	30	29.7
4. สถานภาพการทำงาน		
ยังไม่ทำงาน	15	14.9
ทำงานแล้ว	86	<u>85.1*</u>
5. ประสบการณ์การทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา		
มี	42	41.6
ไม่มี	59	<u>58.4*</u>
6. ที่พักอาศัย		
ในเขตจังหวัดสงขลา	49	48.5
นอกเขตจังหวัดสงขลา	52	<u>51.5*</u>
7. สาขาวิชาที่ศึกษา		
กศ.ม. การบริหารการศึกษา	4	4.0
กศ.ม. การวิจัยและประเมิน	18	<u>17.8*</u>
กศ.ม. เคมี	2	2.0
กศ.ม. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	13	12.9
กศ.ม. พลศึกษา	6	5.9
กศ.ม. การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	8	7.9
กศ.ม. ภาษาไทย	8	7.9
กศ.ม. การวัดผลการศึกษา	2	2.0
กศ.ม. หลักสูตรและการสอน	15	14.9
บธ.ม. การจัดการธุรกิจ	14	13.9
วท.ม. เคมีประยุกต์	2	2.3
วท.ม. ชีววิทยา	3	2.0
วท.ม. ฟิสิกส์	3	3.0
ศศ.ม. ไทยคดีศึกษา	2	2.0
ศศ.ม. ภาษาไทย	1	1.0

จากตารางพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 78.2 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.3 ส่วนใหญ่สถานภาพโสด คิดเป็น ร้อยละ 70.3 ส่วนใหญ่ทำงานแล้วคิดเป็น ร้อยละ 85.1 ส่วนใหญ่ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 58.4 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเขตจังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 51.5 และส่วนใหญ่เป็นนิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน คิดเป็นร้อยละ 17.8

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการบริหารจัดการของหลักสูตรและด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่า ทุกปัจจัยไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต ด้านความรู้ในการทำวิจัย ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ และด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติล้วนมีความสำคัญและส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาล่าช้าสำหรับนิสิต ส่วนด้านการบริหารจัดการของแต่ละหลักสูตรก็มีความครบถ้วนสมบูรณ์และเหมาะสมกับผู้เรียนอยู่แล้วมีผลต่อการสำเร็จการศึกษาล่าช้าเพียงเล็กน้อยเช่นเดียวกับด้านอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัย ซึ่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยทักษิณทุกท่านเอาใจใส่ลูกศิษย์อย่างสม่ำเสมอ พยายามติดต่อเพื่อรับทราบข้อมูลความก้าวหน้าของนิสิตจากบัณฑิตวิทยาลัยตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับที่ อัญชลี อรรถจนโรจน์ และ สิริ วรรณ หยกวิจิตร (8) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรีต่อสาเหตุการสำเร็จการศึกษาล่าช้า : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการเรียนการสอน สาเหตุส่วนตัว และสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนการสอนและอื่นๆ เป็นสาเหตุการสำเร็จการศึกษาล่าช้าในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นสาเหตุการสำเร็จการศึกษาล่าช้าในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็น รายคณะ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะทรัพยากรธรรมชาติต่อสาเหตุด้านการเรียนการสอนมีคะแนนสูงสุด ในขณะที่ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติต่อสาเหตุการเรียนการสอนและด้านส่วนตัวมีคะแนนสูงสุดเท่ากัน และนักศึกษาทั้ง 4 คณะ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสาเหตุด้านอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยที่สุด

3. การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า จากปัจจัยทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต 2) ด้านความรู้ในการทำวิจัย 3) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย 4) ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร 5) ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ 6) ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ตามลำดับ

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นเนื่องจากนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่ทำงานแล้ว เมื่อเรียนรายวิชาครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนดต้องกลับไปปฏิบัติหน้าที่ จึงทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการเวลาได้ รวมถึงนิสิตมีภาระต้องดูแลครอบครัวทำให้ขาดความกระตือรือร้น อีกทั้งในบางกนระยะทางในการเดินทางมามหาวิทยาลัยค่อนข้างไกล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระศักดิ์ บุญรากรณ์ (9) ได้ศึกษาปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยี สาขานวัตกรรม เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่านักศึกษาก็เรียนรายวิชาจบแล้วแต่ทำวิทยานิพนธ์ยังไม่สำเร็จเมื่อขอกลับไปทำงาน เกิดปัญหาในการบริหารเวลาในการทำวิทยานิพนธ์และเป็นสาเหตุให้สำเร็จการศึกษาล่าช้า

4. ปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ ตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการทำงาน ประสบการณ์ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา และที่พักอาศัย ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามตัวแปรต่างๆ

ปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า	ตัวแปร					
	เพศ	อายุ	สถานภาพการสมรส	สถานภาพการทำงาน	ประสบการณ์ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา	ที่พักอาศัย
โดยภาพรวม	X	X	X	X	X	X
รายด้าน	✓	X	X	X	X	X
รายชื่อ	ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต					
1. ขาดความมุ่งมั่นตั้งใจและความอดทน	✓	X	X	X	X	✓

ปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า	ตัวแปร					
	เพศ	อายุ	สถานภาพการสมรส	สถานภาพการทำงาน	ประสบการณ์ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา	ที่พักอาศัย
2. ขาดความรับผิดชอบและขาดการวางแผนการทำวิจัย	X	X	X	X	X	X
3. ไม่สามารถบริหารเวลาในการทำวิจัยได้อย่างเหมาะสม	X	X	X	X	X	X
4. มีภาระหน้าที่ต่อครอบครัว/สถานที่ทำงาน	X	X	X	✓	X	X
5. สุขภาพไม่แข็งแรง	X	X	X	X	✓	X
6. งบประมาณในการทำวิจัยไม่เพียงพอ	X	X	X	X	X	X
รายชื่อ	ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร					
7. กระบวนวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรไม่ครบถ้วนและสอดคล้องกับสาขาวิชา	X	X	X	X	X	X
8. เนื้อหาวิชาที่ศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	X	X	X	X	X	X
9. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่ได้มีส่วนช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา	X	X	X	X	X	X
10. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่ได้มีส่วนช่วยเพิ่มความสามารถในการค้นคว้าและวิจัย	X	X	X	X	X	X
รายชื่อ	ด้านความรู้ในการทำวิจัย					
11. ขาดทักษะการใช้ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษในการอ่าน เขียน ติดต่อสื่อสารหรือทำวิจัย	X	X	X	X	X	X
12. ไม่สามารถตัดสินใจเลือกหัวข้อและวิเคราะห์ปัญหาในการทำวิจัยได้	X	X	X	X	X	X
13. ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล	X	X	X	X	X	X
14. ขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย	X	X	X	X	X	X
15. ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้	X	X	X	✓	X	X
16. ขาดทักษะในการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์หรือนำเสนอผลงาน	X	X	X	X	✓	X
รายชื่อ	ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ					
17. การบริการของสำนักหอสมุดไม่สะดวกรวดเร็ว	X	X	X	X	X	X
18. หนังสือ ตำรา ในสำนักหอสมุดไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต	X	X	X	X	X	X

ตัวแปร	เพศ	อายุ	สถานภาพการสมรส	สถานภาพการทำงาน	ประสบการณ์ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา	ที่พักอาศัย
ปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า						
19. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ในสำนักหอสมุดไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต	X	X	X	X	X	X
20. คณะ/สาขาวิชาไม่ได้จัดเตรียมห้องสำหรับให้นิสิตสืบค้นข้อมูลนอกเหนือจากที่สำนักหอสมุด	X	✓	X	X	X	X
รายชื่อ	ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย					
21. ขาดความรับผิดชอบและความเอาใจใส่ในการให้คำปรึกษา	X	X	X	X	X	X
22. ไม่มีเวลามากพอให้นิสิตเข้าพบหรือขอคำปรึกษา	X	X	X	X	X	X
23. ให้คำปรึกษาไม่ครบถ้วนทุกขั้นตอนของการทำวิจัย	X	✓	X	X	X	X
24. ขาดการให้ข้อเสนอแนะที่ชี้ให้เห็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยอย่างชัดเจน	X	X	X	X	X	X
25. ไม่ให้ความสำคัญในการให้กำลังใจและช่วยเหลือนิสิต	X	X	X	X	X	X
26. ขาดคุณวุฒิและประสบการณ์	X	X	X	X	X	X
27. ขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยที่นิสิตทำ	X	X	X	✓	X	X
28. ขาดความรู้ความสามารถในทุกๆ ขั้นตอนของการทำวิจัย	X	X	X	X	X	X
29. ตรวจสอบวิจัยให้นิสิตล่าช้า	X	X	X	X	X	✓
30. อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน	X	X	X	X	X	X
31. ประชาชนและกรรมการที่ปรึกษาขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน	✓	✓	X	X	X	X
รายชื่อ	ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ					
32. ขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ มหาวิทยาลัยกำหนดยังไม่เหมาะสม	X	X	X	X	X	X
33. มหาวิทยาลัยขาดการประชาสัมพันธ์ขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ อย่างทั่วถึง	✓	X	X	X	X	X
34. นิสิตไม่สนใจและไม่ให้ความสำคัญในขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ	X	X	X	X	X	X
35. นิสิตยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ	✓	X	X	X	X	X

สัญลักษณ์ ✓ แทน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

X แทน ไม่แตกต่าง

4.1 ด้านเพศ พบว่า นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย เพศชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่า เพศหญิง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต (ประเด็นเรื่องขาดความมุ่งมั่นตั้งใจและความอดทน) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย (ประเด็นเรื่องประชนและกรรมการที่ปรึกษาขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน) ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ (ประเด็นเรื่องมหาวิทยาลัยขาดการประชาสัมพันธ์ขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ อย่างทั่วถึง และ นิสิตยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตเพศชาย มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่านิสิตเพศหญิงในทุกประเด็น

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่านิสิตเพศชายโดยธรรมชาติแล้วจะมีความละเอียดอ่อนและความใส่ใจน้อยกว่า เพศหญิง จึงทำให้ขาดความมุ่งมั่นตั้งใจและความอดทน รวมไปถึงการไม่ติดตามเรื่องที่บัณฑิตวิทยาลัยได้ประกาศและประชาสัมพันธ์ไว้ และเพศชายมักมีความอดทนต่อความเครียดต่ำ (10) เมื่อเกิดปัญหาประชนและกรรมการที่ปรึกษาขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน ชัดแย้งกันเอง ทำให้นิสิตสับสนจนไม่มีแรงจูงใจที่จะทำวิจัยให้สำเร็จ

4.2 ด้านอายุ พบว่า นิสิต ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าด้านการบริการแหล่งค้นคว้าวิชาการ (ประเด็นเรื่องคณะ/สาขาวิชาไม่ได้จัดเตรียมห้องสำหรับให้นิสิตสืบค้นข้อมูลนอกเหนือจากที่สำนักหอสมุด) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย (ประเด็นเรื่องอาจารย์ให้คำปรึกษาไม่ครบถ้วนทุกขั้นตอนของการทำวิจัย และประเด็นเรื่องประชนและกรรมการที่ปรึกษาขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้นำประเด็นที่มีความคิดเห็น ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังกล่าว ไปเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณ โดยใช้วิธี LSD พบว่า

4.2.1 ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าวิชาการ (ประเด็นเรื่องคณะ/สาขาวิชาไม่ได้จัดเตรียมห้องสำหรับให้นิสิตสืบค้นข้อมูลนอกเหนือจากที่สำนักหอสมุด) นิสิตที่มีอายุ 25 – 34 ปี และ 45 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า มากกว่านิสิตที่มีอายุ 35 – 44 ปี และ อายุ 25 – 34 ปี ตามลำดับ

4.2.2 ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย (ประเด็นเรื่องอาจารย์ให้คำปรึกษาไม่ครบถ้วนทุกขั้นตอนของการทำวิจัย) นิสิตที่มีอายุ 25 – 34 ปี และ 45 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า มากกว่านิสิตที่มีอายุ 35 – 44 ปี และ อายุ 25 – 34 ปี

4.2.3 ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย (ประเด็นเรื่องประชนและกรรมการที่ปรึกษาขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน) นิสิตที่มีอายุ 25 – 34 ปี กับอายุ 35 – 44 ปี และกับ 45 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า มากกว่านิสิตที่มีอายุ 25 – 34 ปี และอายุ 35 – 44 ปี ตามลำดับ

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่านิสิตที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป เป็นนิสิตที่มีระดับอายุที่ค่อนข้างมาก ความรวดเร็วและการเข้าถึงการสืบค้นตำราใหม่ ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยี อาจไม่เท่ากับนิสิตที่มีอายุน้อยกว่า และสามารถหางานวิจัยเพื่อมาอ้างอิงได้จากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่มีความรอบรู้กว้างขวางเท่ากับนิสิตรุ่นใหม่ ๆ แม้ว่าประสบการณ์จะมากกว่า รวมถึงหากอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำไม่ครบถ้วนทุกขั้นตอน ความสามารถในการรับรู้และทำความเข้าใจอาจไม่เพียงพอ ต้องใช้เวลานานส่งผลต่อการบันทึกทอนกำลังใจในการทำวิจัย และหากประชนและกรรมการที่ปรึกษาขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน มีความเห็นไม่ตรงกันยิ่งเพิ่มความสับสนแก่นิสิต และไม่ยากดำเนินการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

4.3 ด้านสถานภาพการสมรส พบว่า นิสิตที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จ การศึกษาล่าช้า โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่าไม่ว่า นิสิตจะมีสภาพ โสดหรือสมรสก่อนเข้ามาศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาทราบ ด้วยตัวเองแล้วว่าต้องเรียนและสำเร็จการศึกษาให้ทันตามกำหนดระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด สถานภาพสมรสจึงไม่มีผลต่อการ สำเร็จการศึกษาล่าช้า

4.4 ด้านสถานภาพการทำงาน พบว่า นิสิต ที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต(ประเด็นเรื่องมีภาระหน้าที่ที่ต่อครอบครัว/ สถานที่ทำงาน)ด้านความรู้ในการทำวิจัย (ประเด็นเรื่องไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้)ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำ วิจัย (ประเด็นเรื่องขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยที่นิสิตทำ) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้าน ความรู้ในการทำวิจัย(ประเด็นเรื่องไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้)และด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย(ประเด็นเรื่อง ขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยที่นิสิตทำ) โดยผู้ที่ยังไม่ทำงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่ทำงานแล้ว ส่วนในด้านคุณลักษณะ ส่วนตัวของนิสิต(ประเด็นเรื่องมีภาระหน้าที่ต่อครอบครัว/สถานที่ทำงาน) ผู้ที่ทำงานแล้วมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่ยังไม่ทำงาน

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า นิสิตที่ยังไม่ทำงานอาจจะยังไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยมาก่อน ต่างกับนิสิตที่ทำงานแล้วอาจพอจะเคยมีประสบการณ์ในการทำวิจัยมาบ้างจากลักษณะงานที่รับผิดชอบในหน้าที่ ทำให้นิสิตที่ยังไม่ ทำงานไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้อย่างถูกต้อง ประกอบกับหากอาจารย์ที่ปรึกษาขาดความรู้ความ เชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยที่นิสิตทำ ยิ่งทำให้นิสิตที่ไม่มีประสบการณ์การวิจัยอยู่แล้วสำเร็จการศึกษาล่าช้ามากขึ้นไปอีก

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ทำงานแล้ว จะมีภาระหน้าที่ต่อครอบครัว/สถานที่ทำงาน มากกว่าที่นิสิตที่ยังไม่มี งานทำ ทำให้เป็นประเด็นหลักต่อการสำเร็จการศึกษาล่าช้า

4.5 ด้านประสบการณ์การทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา พบว่า นิสิต ที่มีประสบการณ์การทำวิจัยก่อนเข้าศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านคุณลักษณะ ส่วนตัวของนิสิต (ประเด็นเรื่องสุขภาพไม่แข็งแรง) ด้านความรู้ในการทำวิจัย (ประเด็นเรื่องขาดทักษะในการเขียนบทความวิจัยเพื่อ ตีพิมพ์หรือนำเสนอผลงาน) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านคุณลักษณะส่วนตัวของ นิสิต (ประเด็นเรื่องสุขภาพไม่แข็งแรง) ผู้ที่มีประสบการณ์ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่ไม่มี ประสบการณ์การทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา ส่วนในด้านความรู้ในการทำวิจัย (ประเด็นเรื่องขาดทักษะในการเขียนบทความวิจัยเพื่อ ตีพิมพ์หรือนำเสนอผลงาน) ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์การทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การ ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่า นิสิตที่มีประสบการณ์ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นนิสิตที่ทำงานแล้ว และมีอายุมากกว่านิสิตที่ยังไม่ทำงานและไม่มีประสบการณ์วิจัย อายุที่มากกว่ามีผลต่อปัจจัยในด้านของสุขภาพและประสิทธิภาพใน การทำวิจัยมากกว่า ส่วนนิสิตที่ไม่มีประสบการณ์ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษาจะขาดทักษะในการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์หรือนำเสนอผลงานมากกว่านิสิตที่มีประสบการณ์ทำวิจัยส่งผลให้สำเร็จการศึกษาล่าช้าเพราะการตีพิมพ์เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งของการ สำเร็จการศึกษา

4.6 ที่พักอาศัย พบว่า นิสิต ที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าโดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต (ประเด็นเรื่องขาดความมุ่งมั่นตั้งใจ และความอดทน) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย (ประเด็นเรื่องตรวจงานวิจัยให้นิสิตล่าช้า) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต (ประเด็นเรื่องขาดความมุ่งมั่นตั้งใจและความอดทน) ผู้ที่พักอาศัยในเขตจังหวัดสงขลา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่พักอาศัยนอกเขตจังหวัดสงขลา ส่วนในด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย (ประเด็นเรื่องตรวจงานวิจัยให้นิสิตล่าช้า) ผู้ที่พักอาศัยนอกเขตจังหวัดสงขลา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่พักอาศัยในเขตจังหวัดสงขลา

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่านิสิตที่พักอาศัยนอกเขตจังหวัดสงขลาจะมีความความมุ่งมั่นตั้งใจและความอดทนน้อยกว่าเนื่องจากกระยะทางมีผลต่อกำลังใจในการมาขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและติดต่อด้านการทำวิจัยกับบัณฑิตวิทยาลัย และหากอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจงานให้นิสิตล่าช้า นิสิตที่อยู่นอกเขตจังหวัดสงขลาบางครั้งมาถึงมหาวิทยาลัยแล้วแต่ไม่สามารถรับงานกลับไปแก้ไขได้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูงในการมาแต่ละครั้งทำให้หมดกำลังใจในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งผลให้การทำวิจัยไม่ต่อเนื่องและสำเร็จการศึกษาล่าช้า

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ 3 ลำดับแรกในแต่ละด้าน (สรุปจากแบบสอบถามปลายเปิด) ดังนี้

5.1 ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ 1) นิสิตมีการงานประจำและต้องดูแลครอบครัว 2) นิสิตขาดการวางแผนและบริหารจัดการเวลาไม่เป็น 3) นิสิตขาดความกระตือรือร้นในการทำวิจัยหากไม่มี กฎ ระเบียบมาบังคับ

5.2 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร ได้แก่ 1) การวางระบบของหลักสูตร เกี่ยวกับกับขั้นตอนการทำวิจัยของนิสิต ยังไม่ชัดเจน 2) ควรมีระบบเร่งรัดให้นิสิตจบภายใน 3 ปี 3) ในรายวิชาของหลักสูตรควรเน้นรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยให้มากขึ้น

5.3 ปัจจัยด้านความรู้ในการทำวิจัย ได้แก่ 1) นิสิตยังขาดความรู้ในการทำวิจัยอย่างแท้จริง 2) ควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการวิจัยและอาจารย์ผู้สอนควรเน้นทักษะวิจัยในเชิงปฏิบัติให้มากขึ้น เพราะนิสิตจะได้นำความรู้ไปใช้ในการทำวิจัยได้จริง เช่น การอบรมโปรแกรม SPSS และสถิติที่จำเป็นในการทำวิจัยของนิสิต ฯลฯ 3) นิสิตไม่มีพื้นฐานทักษะกระบวนการลงมือทำและภาคปฏิบัติ

5.4 ปัจจัยด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ได้แก่ 1) แหล่งค้นคว้าหาข้อมูล เช่น ตำรา วารสาร น้อยเกินไป ขาดความทันสมัยและเนื้อหาไม่ตรงกับงานวิจัยที่ศึกษา 2) แหล่งให้บริการข้อมูลควรเปิดบริการอย่างสม่ำเสมอ และเพียงพอต่อความต้องการของนิสิต 3) มีแหล่งค้นคว้างานวิจัยแต่เข้าถึงได้ยาก ควรให้เพิ่มจุดให้บริการด้าน Internet ในการหาข้อมูลทางเว็บไซต์

5.5 ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย ได้แก่ 1) อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยมีเวลาและไม่ได้ตรวจสอบงานให้ละเอียดทำให้ต้องแก้ไขหลายครั้ง 2) อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนน้อยเกินไป ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต 3) อาจารย์ที่ปรึกษาหนึ่งท่านรับผิดชอบนิสิตหลายคน ทำให้การตรวจงานล่าช้า

5.6 ปัจจัยด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ ได้แก่ 1) ขั้นตอน ระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติ ควรมีความชัดเจน 2) นิสิตไม่เข้าใจในระเบียบขั้นตอนอย่างชัดเจน ควรมีการจัดอบรมทำความเข้าใจในระเบียบต่าง ๆ 3) การตรวจสอบแบบควรมีความรวดเร็วและรัดกุมกว่านี้เพราะทำให้นิสิตล่าช้ามาก และเสียค่าใช้จ่ายสูงในการเดินทางมารับงานไปแก้ไข

6. ปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาลำช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ตามตัวแปรสาขาวิชา พบว่ารายละเอียดเป็นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ปัจจัยหลักในการสำเร็จการศึกษาลำช้าที่สำคัญที่สุดตามตัวแปรสาขาวิชา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

ลำดับ ที่	หลักสูตร/สาขาวิชา	ปัจจัยหลักในการสำเร็จการศึกษาลำช้าที่สำคัญที่สุด ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ	\bar{X} (สูงสุด)
1	กศ.ม. การบริหารการศึกษา	ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต	2.54
2	กศ.ม. การวิจัยและประเมิน	ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	2.81
3	กศ.ม. เคมี	ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต	3.00
4	กศ.ม. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	ด้านความรู้ในการทำวิจัย	3.18
5	กศ.ม. พลศึกษา	ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ	3.33
6	กศ.ม. การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	ด้านความรู้ในการทำวิจัย	3.52
7	กศ.ม. ภาษาไทย	ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	2.78
8	กศ.ม. การวัดผลการศึกษา	ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ	3.62
9	กศ.ม. หลักสูตรและการสอน	ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต	2.55
10	บธ.ม. การจัดการธุรกิจ	ด้านความรู้ในการทำวิจัย	3.10
11	วท.ม. เคมีประยุกต์	ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ	2.13
12	วท.ม. ชีววิทยา	ด้านความรู้ในการทำวิจัย	2.83
13	วท.ม. ฟิสิกส์	ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต	2.61
14	ศศ.ม. ไทยคดีศึกษา	ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	3.00
15	ศศ.ม. ภาษาไทย	ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต	4.33

ถึงแม้ในแต่ละสาขาวิชาจะมีกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากันก็ไม่ได้ส่งผลแต่ประการใด เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชา เพียงแค่เลือกค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X}) ของปัจจัยที่ส่งผลในแต่ละสาขาวิชาเท่านั้น เพื่อเป็นแนวทางให้สาขาวิชาได้ทราบว่าเป็นปัจจัยใดเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาลำช้าของนิสิตคะ

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิตเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาลำช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ เนื่องจากมีถึง 5 สาขาวิชา ได้แก่ 1) กศ.ม. การบริหารการศึกษา 2) กศ.ม. เคมี 3) กศ.ม. หลักสูตรและการสอน 4) วท.ม. ฟิสิกส์ 5) ศศ.ม. ภาษาไทย เห็นว่าปัจจัยนี้ส่งผลให้สำเร็จการศึกษาลำช้า และปัจจัยด้านความรู้ในการทำวิจัยมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 เนื่องจากมีถึง 4 สาขาวิชา ได้แก่ 1) กศ.ม. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 2) กศ.ม. การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 3) บธ.ม. การจัดการธุรกิจ 4) วท.ม. ชีววิทยา เห็นว่าปัจจัยนี้ส่งผลให้สำเร็จการศึกษาลำช้า ซึ่งสอดคล้องกับในภาพรวมที่เห็นว่าปัจจัยทั้งสองด้านนี้สำคัญในการสำเร็จการศึกษาลำช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่า นิสิตมีภาระงานประจำและต้องดูแลครอบครัว นิสิตขาดการวางแผนและบริหารจัดการเวลาไม่เป็น นิสิตขาดความกระตือรือร้นในการทำวิจัยหากไม่มี กฎ ระเบียบมาบังคับ นิสิตขาดการศึกษา ค้นคว้าและไม่รับผิดชอบเอาใจใส่ในการทำวิจัย รวมถึงระยะทางในการเดินทางมหาวิทยาลัยค่อนข้างไกล นอกจากนี้ นิสิตยังขาดความรู้ในการทำวิจัยอย่างแท้จริง และควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการวิจัยและอาจารย์ผู้สอนควรเน้นทักษะวิจัยในเชิงปฏิบัติให้มากขึ้น เพราะนิสิตจะได้ นำความรู้ไปใช้ในการทำวิจัยได้จริง เช่น การอบรมโปรแกรม SPSS และสถิติที่จำเป็นในการทำวิจัยของนิสิต ฯลฯ นิสิตไม่มีพื้นฐานทักษะกระบวนการลงมือทำและภาคปฏิบัติในการทำวิจัย นิสิตขาดความรู้เกี่ยวกับสถิติพื้นฐาน นิสิตขาดการวางแผนในการทำวิจัย ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยใน ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ มีความคิดเห็นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า จากปัจจัยทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต 2) ด้านความรู้ในการทำวิจัย 3) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย 4) ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร 5) ด้านขั้นตอน/ระเบียบข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ 6) ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการบริหารจัดการของหลักสูตรและด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ มีความคิดเห็นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้า จากปัจจัยทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต 2) ด้านความรู้ในการทำวิจัย 3) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย 4) ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร 5) ด้านขั้นตอน/ระเบียบข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ 6) ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ตามลำดับ อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยในการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ ตามตัวแปรสาขาวิชา โดยปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาล่าช้าเป็นสองลำดับแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต ค่าเฉลี่ย 2.68 และปัจจัยด้านความรู้ในการทำวิจัย ค่าเฉลี่ย 2.71 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลางมีความสำคัญใกล้เคียงกันทั้งคู่

มหาวิทยาลัยจึงควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดสัมมนาเบื้องต้นแก่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทุกคนก่อนเริ่มเรียน เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการทำวิจัยโดยต้องเสนอแนะให้นิสิตรู้จักบริหารจัดการเวลาให้เป็น หากตัดสินใจเข้าเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาแล้วต้องบริหารจัดการเวลาโดยให้ความสำคัญกับการเรียนและชีวิตส่วนตัวไปพร้อมๆ กัน รวมถึงควรมีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะทางการวิจัยให้นิสิต เช่น การอบรมโปรแกรม SPSS สถิติที่จำเป็นในการทำวิจัยของนิสิต และการเพิ่มทักษะพื้นฐานด้านกระบวนการลงมือทำและภาคปฏิบัติในการทำวิจัย เช่นการฝึกเขียนเค้าโครงงานวิจัย รวมไปถึงการเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการวิจัยและอาจารย์ผู้สอนควรเน้นทักษะวิจัยในเชิงปฏิบัติให้มากขึ้น

2. ควรนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ ใช้เป็นข้อมูลและแนวทางแก่หลักสูตร /สาขา วิชา คณะ และมหาวิทยาลัยทักษิณ ในการวางแผนการควบคุมคุณภาพการทำวิจัยและระยะเวลาการศึกษาของนิสิต โดยอาจออกเป็นกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เข้มงวดกับนิสิตให้มากขึ้น เพื่อนิสิตสำเร็จการศึกษตามเวลา ไม่มีการพ้นสภาพและก่อให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรวิจัยเจาะลึกเฉพาะคณะ/สาขาวิชา และศึกษาความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตโดยตรง
2. ควรศึกษาการใช้เวลาในการศึกษาของนิสิตหลักสูตร แผน ข เนื่องจากวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะแผน ก
3. ควรศึกษาและพัฒนาระบบหรือรูปแบบในการส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือให้นิสิตสำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาที่กำหนด

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่สนับสนุนและเห็นชอบให้จัดตั้งหน่วยวิจัยสถาบัน รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยสถาบันผ่าน โครงการสนับสนุนและพัฒนาหน่วยวิจัยสถาบันซึ่งบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติงานของบัณฑิตวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี

เอกสารอ้างอิง

- (1) จีรพันธ์ ธรรมจินดา. (2544). การพัฒนาการทำวิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- (2) มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2550). ยุทธศาสตร์การพัฒนามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ศ. 2550– 2553. สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- (3) มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2555). คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- (4) อัจฉรวรรณ งามญาณ. (2554). อันเนื่องมาแต่สูตรของยามานะ. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555, จาก <http://www.jba.tbs.tu.ac.th/files/Jba131/Article/JBA131Acharawan.pdf>
- (5) Likert, R. (1980). The Human Organization. New York : Mc Graw Hill.
- (6) Cronbach, L. J. (1990). Essentials of Psychological Testing (5th ed). New York : Harper Collins Publisher.
- (7) Best, J. W. (1977). Research in Education (3rd ed). New Jersey : Prentice Hall.
- (8) อัญชลี อรรถนโรจน์ และ สิริวรรณ หยกวิจิตร. (2542). ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาลำตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2555, จาก <http://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2010/8289/1/311603.pdf>
- (9) จิระศักดิ์ บุษราภรณ์ (2546). การศึกษาปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์ อดสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ การศึกษา มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- (10) สิบสิ่งที่คุณทำได้ดีกว่าผู้ชาย. (มปป). สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2556, จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=659696>